

Утвърдени със Заповед № ЗМФ-1229/20.12.2023 г.
на министъра на финансите

УКАЗАНИЯ

ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛЕН КОНТРОЛ ЗА ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ СЪГЛАСНО ЧЛ. 237Б ОТ ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Основание за издаване, цел и обхват на указанията	3
II. Възлагане на предварителен контрол за законосъобразност	3
III. Обхват на проверките, които е необходимо да се извършат, и документиране на осъществения предварителен контрол за законосъобразност на работата на оценителната комисия.	4
3.1. Документи, които подлежат на преглед.....	4
3.2. Минимален обхват на проверките	5
3.3. Срок за осъществяване на предварителния контрол за законосъобразност.....	6
3.4. Документиране на извършения предварителен контрол за законосъобразност	7

I. Основание за издаване, цел и обхват на указанията

Настоящите указания се издават на основание чл. 237б, ал. 5 от Закона за обществените поръчки (ЗОП). Целта на тези указания е да регламентират обхвата, съдържанието и реда на документиране на извършвания предварителен контрол за законосъобразност на основание чл. 237б от ЗОП (предварителен контрол за законосъобразност) и да подпомогнат отговорните длъжностни лица при изпълнение на задълженията им в тази връзка.

Настоящите указания са приложими за всички обществени поръчки, отговарящи на поне едно от определените в чл. 237б, ал. 1 от ЗОП условия, а именно:

1. прогнозната стойност на поръчката е равна или по-голяма от 5 000 000 лв.;
2. прогнозната стойност е равна или надвишава 10 на сто от последния одобрен бюджет на възложителя.

Всеки етап от процеса на извършване на предварителния контрол за законосъобразност, в това число възлагането, извършването на проверки и представянето на резултатите, следва да се документира.

II. Възлагане на предварителен контрол за законосъобразност

Лицата, които трябва да осъществят предварителен контрол за законосъобразност преди вземане на решение от възложителя за определяне на изпълнител или прекратяване на процедурата, се определят от ръководителя на организацията. Те могат да бъдат:

- Служител от звеното, което осъществява предварителен контрол;
- Финансов контролор;
- Длъжностно лице, на което са възложени функции на финансов контролор;
- Юрисконсулт;
- Служител от звеното, което отговаря за организиране и провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки, в случай че не попада в хипотезата чл. 237б, ал. 4 от ЗОП;
- Друго длъжностно лице, на което е възложено осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност.

В зависимост от спецификата на обществената поръчка, броя на подадените оферти и други обстоятелства, необходимите проверки може да се възложат на повече от един служител.

При преценката на ръководителя на организацията за възлагане извършването на предварителен контрол за законосъобразност, трябва да се имат предвид най-малко следните обстоятелства:

- Лицето или лицата, на които се възлага предварителен контрол за законосъобразност, трябва да имат познания и компетентност в областта на обществените поръчки;
- Лицето или лицата, на които се възлага предварителен контрол за законосъобразност, не трябва да са участвали в подготовката и провеждането на съответната процедура и
- Текущата служебна ангажираност на лицето или лицата, на които се възлага предварителен контрол за законосъобразност, позволява да се отдели достатъчно време за извършване на проверки и документиране на резултатите от тях.

В случай че в организацията няма отделно изградено звено за предварителен контрол, с оглед съобразяване с посочените изисквания, може за всяка конкретна процедура да се определят лицата, които да извършат предварителния контрол за законосъобразност.

Лицата, осъществяващи предварителен контрол за законосъобразност, следва да не разгласяват информация, станала им известна при проверките.

III. Обхват на проверките, които е необходимо да се извършат, и документиране на осъществения предварителен контрол за законосъобразност на работата на оценителната комисия.

3.1. Документи, които подлежат на преглед

Докладът по чл. 103, ал. 3, съответно протоколът по чл. 181, ал. 4 от ЗОП, с резултатите от работата на комисията, ведно с останалите протоколи на комисията, се представят на лицата, осъществяващи предварителен контрол за законосъобразност.

На лицата се осигурява достъп до цялата документация по обществената поръчка, обект на предварителния контрол, включително:

- Заповедта за определяне на комисия по чл. 103 от ЗОП;

- Подадените декларации от членовете на комисията за липса на конфликт на интереси с кандидатите/участниците и за поверителност;
- Протоколите от работата на комисията;
- Кореспонденцията с кандидатите/участниците в процедурата, както и с други лица и органи;
- Доклада за работата на комисията;
- Заявленията за участие, офертите и други документи, представени от кандидатите/участниците в процедурата, включително налични в електронната платформа по чл. 39а, ал. 1 от ЗОП;
- Други относими към процедурата документи.

3.2. Минимален обхват на проверките

С оглед изразяване на становище лицето, осъществяващо предварителен контрол за законосъобразност, трябва да изследва най-малко следните обстоятелства:

- Комисията сформирана ли е съобразно нормативните изисквания;
- Спазени ли са нормативните изисквания по отношение на декларирането на липса на конфликт на интереси на членовете на комисията;
- Докладът на комисията подписан ли е от всички членове на комисията, съдържа ли нормативно изискуемата информация, приложени ли са към него протоколите от работата на комисията;
- В случай че протокол на комисията е подписан с особено мнение от член на комисията, същото аргументирано ли е писмено и мотивите неразделна част от доклада за резултатите от работата на комисията ли са;
- Решенията на комисията взети ли са с необходимото мнозинство от членовете ѝ, съгласно нормативните изисквания;
- В случай че в доклада за резултатите от работата на комисията има предложение за отстраняване на кандидати или участници, основателно и законосъобразно ли е предложението за тяхното отстраняване. Предложението за отстраняване подкрепено ли е с достатъчни мотиви;
- В случай че при разглеждане на офертите са изискани информация, разяснения или допълнителни доказателства за данни, посочени в офертата, същите водят ли до промени в техническото и ценовото предложение на участниците;

- Правилно ли са изчислени оценките на офертите на класираните участници при прилагане на предварително обявените от възложителя условия и избрания критерий за възлагане. В случай че има методика за оценка - да се провери и да се оцени дали правилно е приложена от комисията;
- Правилно ли е установена необходимостта от изискване на обосновка по чл. 72 от ЗОП. Представени ли са доказателства към писмената обосновка в определения от комисията срок. Налице ли са мотиви на комисията за приемане/неприемане на писмената обосновка;
- Законосъобразно ли е извършеното от комисията класиране на участниците;
- В случай че в доклада за резултатите от работата на комисията има предложение за прекратяване на процедурата, основателно и законосъобразно ли е предложението. Предложението за прекратяване на процедурата подкрепено ли е с достатъчни мотиви;
- Спазени ли са изискванията за публичност по отношение работата на комисията;
- Други проверки по преценка на лицето, осъществяващо предварителен контрол за законосъобразност.

За документиране на извършените проверки се изготвят контролни листове, съобразени с вида на провежданата процедура, които са неразделна част от доклада.

3.3. Срок за осъществяване на предварителния контрол за законосъобразност

В 10-дневен срок от получаване на доклада по чл. 103, ал. 3, съответно протокола по чл. 181, ал. 4 от ЗОП и останалите протоколи на комисията, лицето, определено да извърши предварителния контрол, трябва да извърши необходимите проверки и да представи на възложителя доклад за резултатите от осъществения предварителен контрол.

С оглед осигуряване на документална проследимост (одитна следа) относно неговото връчване, докладът се представя на възложителя съобразно утвърдения в съответната организация ред.

3.4. Документиране на извършения предварителен контрол за законосъобразност

В доклада за резултатите от проверката лицето, осъществяващо предварителен контрол, изразява едно от следните становища:

➤ **Мнение за законосъобразност** - в случаите, в които предварителният контрол е установил, че всички решения и действия на комисията са извършени в съответствие с нормативната уредба;

➤ **Мнение с резерви** - в случаите, в които предварителният контрол е установил незаконосъобразни аспекти, свързани с решения или действия. При мнение с резерви докладът за резултатите от осъществения предварителен контрол за законосъобразност следва да съдържа мотивирано становище, описващо конкретните причини за резервите;

➤ **Отказ от мнение** - в случаите, в които предоставената информация не е достатъчна или такава не е предоставена за изразяване на обективно мнение. Отказът от мнение следва да бъде надлежно мотивиран в доклада за резултатите от осъществения предварителен контрол за законосъобразност.

Необходимо е в доклада да се документират всички установени отклонения в работата на комисията - независимо дали отстраняването им ще наложи прекратяване на процедурата.

В случай че при осъществяване на предварителния контрол за законосъобразност по отношение работата на оценителната комисия се установят слабости и нарушения, свързани с подготовката и откриването на процедурата за възлагане, като **поставяне на ограничителни условия, незаконосъобразна методика, проблеми в техническата спецификация, включване на критерии за подбор като показатели за оценка на офертите и др.**, същите следва да бъдат документирани и докладвани на възложителя.

Във връзка с документирането на извършения предварителен контрол за законосъобразност, следва да се имат предвид и следните изисквания на ЗОП:

➤ Докладите за резултатите от предварителния контрол за законосъобразност по чл. 237б, ал. 3 от ЗОП се публикуват в Регистъра на обществените поръчки на основание чл. 3б, ал. 1, т. 20 от ЗОП;

➤ Съгласно чл. 121, ал. 2 от ЗОП докладът от извършения предварителен контрол за законосъобразност се прилага в досието на обществената поръчка.

Извършеният предварителен контрол не освобождава възложителя от отговорност при вземането на решение за определяне на изпълнител или за прекратяване на процедурата, независимо от изразеното мнение при осъществения предварителен контрол.